

NAGYBÖJT 3. VASÁRNAP

1-4 oldal

Olv.: Kiv 3,1-8a.13-15 – 1Kor 10,1-6.10-12 – Lk 13,1-9

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! Nagyböjt van! Akkor, amikor minden évben meghirdeti az Egyház a böjti időszakot, amikor megváltásunk titkára, annak megünneplésére készülünk, Húsvétra, akkor ezt így ajánlja a figyelmünkbe: eljöttek immár a bűnbánattartás napjai. Nagyböjt harmadik vasárnapja van, talán meg kellene kérdezni magunktól: komolyan vettük Jézus felszólítását?

Térjete meg! A modern embernek nincs büntudata, saját elképzelései, saját törvényei szerint rendezzi az életét. Mi mégis minden szentmisét bűnbánattal kezdünk. Engedjük, hogy érintse a lelkünket az Isten!

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! Azt hiszitek, hogy mindig a másik a bűnösebb? Ha meg nem tértek, ugyanúgy elvesztek, mint az, akiről azt gondoljátok, hogy ő bűnösebb nálatok. Persze az Isten nem így gondolkodik, azért ezt meg kell, hogy jegyezzem, de csak azért akarom szembesíteni veletek ezt az igazságot, mert hogy ki a bűnös, ki a szent, azt csak az Isten tudja. Mindenesetre az üzenet ez: ha meg nem tértek, elvesztek.

Ezen a mai vasárnapon el kell ezen gondolkodnunk. Ezért is említettem a szentmise bevezetőjében, komolyan vettük-e Jézusnak a felhívását: térjete meg! Mert a megtérés az ember legnagyobb lehetősége. Az életéről van szó az embernek és csak a megtért embernek az élete emberhez méltó. Aki megmarad a bűneiben, annak az élete kétséges.

Bár lehet, hogy azt gondolja, hogy ő őszinte és mindent nyíltan vállal, merész elvállalni mindent nyíltan, és azt gondolja, hogy ezzel minden rendben is van. Csakhogy azt is említettem a szentmise bevezetőjében, hogy a modern embernek nincs büntudata, és ha az embernek nincs büntudata, akkor ez azt jelenti, hogy az ember mindent magához mér. A maga elképzeléseihez, a maga elgondolásaihoz, a maga törvényeihez, és ki szolgáltat igazságot ebben az esetben?

A keresztény ember nagyon jól tudja azt, hogy egyetlen norma van, az Isten. Az az Isten, akiről ma hallottunk az olvasmányban, „Aki Van”, akiről oly sokszor hallunk itt az igehirdetésben. A héber név, a Jahve azt jelenti: aki van értetek. Ezért is hallottuk az olvasmányban a zsidó népnek a kiszabadítását a fogságból, mert Aki értetek van, az ki akar szabadítani benneteket a fogságotokból. Aki értünk van, az ki akar bennünket szabadítani a magunk fogságából, abból a fogságból, amibe a magunk elképzelése zár el bennünket, börtönöz be bennünket. Ami egyszerűen azt jelenti – erről is oly sokszor tesztek említést –, a bűn az, amikor az ember csak magára gondol. Hát nincs mentség annak az embernek a számára, aki csak magára gondol. Mi keresnivalója van egy ilyen embernek az emberi közösségben? Hordoztatja magát, élősködik.

Jézus pontosan ezért Emmánuel, ez a neve, magyarán: velünk az Isten. Jézus pontosan azért van velünk, mert megmutatja nekünk azt az Istent, akit érdemes választani. Érdemes ahhoz az

Istenhez tartozni, aki velünk van, aki magánál jobban szeret minket. Olyan az Isten, mint az az anyuka, aki bejött ezzel a kicsi gyerekekkel ide, meg az édesapja. Hát önekik mindennél fontosabb ez a kicsi gyerek, érte vannak. Emmánuel, Jézus értünk van. Őt érdemes választani, Aki értünk van. Ostoba ember az, aki nem él ezzel a lehetőséggel – és Testvérek, nem élünk.

Akkor most, ezen a mai vasárnapon próbáljuk egy sajátos oldalról megközelíteni ezt a kérdést, a modern embernek a problémáját, akinek nincs bűntudata. Nem mostani kérdés ez, ez nem a 21. század emberének a kérdése. Az a szellemi világ, amit mi a nyugati szellemiségnek nevezünk, Testvérek, legyünk magunknál, használjuk az eszünket, az a világ évszázadok óta, még egyszer mondom, évszázadok óta azon mesterkedik, hogy az ember bűntelenségét elterjessze.

Sajnos, ez az ember minden esélyét darabokra szaggatja, mert ez a fajta törekvés az erkölcs helyébe polgári etikettet tett, és a polgári etikett azt biztosítja a legnagyobb gazember, a legnagyobb gonosztevő számára is, hogy önmagát úriembernek tartja. Sok „úriember” van közöttünk ennek a fajta törekvésnek a nyomán. Ennek az embernek nincs normája – erről is említést tettem egy mondatban – ennek az embernek egyetlen igazsága van: „őszinte”...

Jaj, őszinte! A tisztességgel szembeállítja a becsületességet. A tisztességet képmutatásnak mondja ez az ember és a tisztességre törekvő embert kétszínűnek, képmutatónak tartja azért, mert aki a tisztességre törekszik, nem jelenti azt, hogy mindig, minden helyzetben, minden körülmények között sikerül tisztességesnek maradni. Mert gyarló, esendő minden ember, az is, aki tisztességre törekszik. De ez az ember nem törekszik tisztességre, ő becsületességet mond, őszinteséget. Ő kiáll és bátran kimondja a bűneit is, vállalja őket. És mire megy vele? Mit jelent ez a közösség számára, a társadalom számára? Bátor... őszinte... Szó sincs a gondolkodásában arról, hogy esetleg ő véthet, rosszul dönthet. Meggyőződése, hogy minden jó és rossz fölött van. Neki már nem számít, hogy mi a jó, mi a rossz, ezek fölött érzi magát: Übermensch.

A másik ennek az ellentéte, amikor a középpontba a törvényt teszik, a törvényt a bűnnel együtt. Ez egy olyanfajta gondolkodás, amikor a törvény van csupán a középpontban a bűn miatt, és a bűnnel viaskodik az ember. Ez egy másik formája az életvitelnek, és ebben az életvitelben nincs helye az Evangélium szellemének, ebben a gondolkodásban nincs helye annak, hogy Jézus értünk meghalt, megváltott bennünket. Ebben a gondolkodásban, ahol a törvény meg a bűn van a középpontban és ezzel viaskodik az ember, ebben a gondolkodáskörben nincs helye Jézus megváltó szeretetének, nincs helye az Isten irgalmának.

Testvérek, sajnos ez még minket, keresztényeket is megkísért, mert bizony a mi gondolkodásunkban is nagyon középpontban vannak a törvények. Mi az, amit az Isten törvénye kimond, és mire vagyunk képesek, meg tudjuk-e ezeket tartani, ezeket a törvényeket? Ezek szerint tudunk élni vagy csak viaskodunk a bűneinkkel és néha még irigykedünk is ezekre a bátrakra, akik bátran kimondják azt a rosszat is, amit tesznek? Mi meg szégyelljük és titkoljuk, és erre föl azt mondják, hogy na, hát ők ilyenek. Azért van ebben is egy nagy kísértés, mert ebben a gondolkodásban valójában nem a szeretet van a középpontban, hanem a bűnnel való tusakodása az embernek. És hát tudjuk, hogy a törvény megtartásával nem tud az ember más emberré lenni, mert nem tudjuk megtartani a törvényt, képtelenek vagyunk rá. Éppen ezért az emberi életünk egy feszültségben van a törvény, a gyarlóságunk, a gyengeségünk és az Isten között.

Valójában a keresztény ember az, aki úgy akar a világban élni, hogy a gondolkodásának, az életvitelének a középpontjában a szeretet van. Elsősorban az Isten szeretete és ehhez igazodik, de ez tökéletesen sosem sikerül. Éppen ezért mindez az embert alázatra is, szerénységre is

oktatja. És akkor a bűnbánattartással kapcsolatosan ebből a világból, amit eddig elmondtam, áll elő Jézus, aki azt mondja: nem az igazakért jöttem, hanem a bűnösökért. Jézussal kapcsolatosan azt írja az Evangélium is, az akkori tapasztalat nyomán, hogy a vámosok meg a bűnösök barátja. Igen, Jézus maga is megvallja, hogy a bűnösök barátja. Csak kik a bűnösök? Mert hát különbséget kell tenni a bűn és a bűnösök között. Jézus mindig a bűnösök mellé áll, akik elkövetik a bűnt. Miért?

Talán itt van az a neuralgikus pont, amivel szembe kell néznünk és akkor talán valamit megsejtünk ebből, mit jelent az, hogy Jézus a bűnösök oldalán áll és a bűnösök barátja. Ezek az emberek azok, akiket valójában senki se választott. Itt van a bűnnek minden gyökere. Akiket senki sem választ, azok Isten sem tudja választani. Érdemes ezen az igazságon mindegyikünknek elgondolkodni. Mert Istent mi is csak akkor tudjuk választani, ha egymást választjuk, és akkor belekerülünk abba a kegyelmi körbe, a megváltottak körébe, amely körben az Isten bennünket választó irgalmát, nagylelkűségét, szeretetét tapasztaljuk meg. És ebben a felszabadító érzésben, hogy Isten értünk Isten, Isten velünk van, talán valami fölbuzog bennünk, hogy egymásért és egymással legyünk.

Persze izgalmas kérdés azt is föltenni: hogyha Jézus a bűnösök barátja, akkor Jézus kiknek nem a barátja? Most aztán óvatosak legyünk, mert amikor ezt meghalljuk, hogy Jézus kiknek nem a barátja, akkor a válasz a következő. A nem bűnösöknek nem barátja Jézus. És kik ezek? Kik ezek, akik nem bűnösök? Akik magukat büntelennek tartják, akik magukat tisztának tartják. Én ezt a magam fogalomvilága szerint így mondom: ezek a minimál programú emberek. Ezek az emberek azok, akik igyekeznek mindent betartani, akik igyekeznek minden előírásához igazodni, csak éppen nem jók, csak éppen nem tudnak szeretni. Hát ezeknek nem barátja Jézus, akik úgy gondolják, hogy ők képesek önerőből jók lenni, mindent betartani, az előírásokat. Azok, akik a parancsokat mindenek elé helyezik, aztán lépten-nyomon megszegik azokat, de úgy gondolják, hogy ők ezt tökéletesen be tudják tartani.

Köztünk egy sincs ilyen, egyikünk sem ilyen, de ezek az emberek igen, és ezért nem Jézus barátai. Pedig esetleg itt ülünk minden vasárnap a templomban, még imádkozunk is és még törekszünk is arra, hogy alkalmasak legyünk az egymással való együttlétre. De az már nincs bennünk, hogy jót is tegyünk, az már nincs bennünk, vagy még nincs bennünk, vagy nem is lesz bennünk, hogy szeretni tudjunk. Higgyék el, ez a jóság hiányzik a világból, amit nem teszünk meg, és ez a szeretet hiányzik a világból, ami nem valósul meg. Mert aki jót tesz, az jobb lesz, aki szeretni tud, az szerethetőbbé teszi a másik embert is és a világot is. És higgyék el, hogy ezt kérjük számon rajtunk is és bizony ma nekünk magunknak is ezen igen komolyan el kell gondolkodni. Mert aki úgy gondolja, hogy ő tökéletes, aki úgy gondolja, hogy ő minden előírást betart... nem folytatom a mondatot.

Az Isten azt várja tőlünk, hogy jót tegyünk, és amikor jót teszünk, akkor önmagunkat győzzük le és egymás életét gazdagítjuk. Amikor szeretünk, akkor a magunk életét kockáztatjuk, mert egy másik ember méltó arra, hogy érte kockáztassunk, függetlenül attól, hogy kicsoda, függetlenül attól, hogy esetleg visszaél ezzel. A szeretet kockázatvállalás, a szeretet a nagylelkűségnek a megnyilatkozása. Higgyék el, erre van szüksége a világnak. És ma, amikor a megtérésre buzdít bennünket Jézus és az Egyház nagybőjtben, akkor gondoljunk erre, hogy ez az egyetlen lehetőségünk. Egyetlen lehetőségünk van, hogy kivonuljunk a magunk elképzelt világunkból, amely világunkban senkihez nem akarunk alkalmazkodni.

A megtérés pedig azt jelenti, hogy kijövünk a börtönünkől Isten segítségével, aki értünk van, kijövünk a mi magunk világából Jézus segítségével, aki velünk van és az embernek újjá alakul, újjá születik az élete. Ez a megtérés. Ezen a mai vasárnapon erre kellene igent mondani nagyon komolyan. Most van az üdvösség napja, most van az az idő, amikor az

embernek ezen el kell gondolkodnia, hogy aztán újjá szülessen mindegyikünk, újjá szülessenek a kapcsolataink, újjá szülessenek a közösségeink, újjá szülessen az emberi társadalom, megváltott világban élhessünk.

+ *A M E N* +

Könyörögjünk

Urunk, Istenünk, üdvösségünk zálogát vettük magunkhoz, amikor itt a földön mennyei kenyérrel tápláltál minket. Alázattal kérünk, mutatkozzék meg tetteinkben is, hogy e szentségben Veled találkoztunk, Krisztus, a mi Urunk által. *Amen*

Szentmise befejezése

Kedves testvérek! Isten áldása kísérjen bennünket az utunkon. Tudjunk minél több jót tenni egymásért, és minél több bátorságot jelentsen ez az áldás számunkra, hogy nyitottan tudjunk egymás felé fordulni, mintegy ajándékképpen a befogadó szeretetünkkel megajándékozni a másik embert.

Ne feledkezzünk meg róla, hogy ezen a héten lesz Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe. 25-én este fél 6 órakor lesz az ünnepi szentmise.

+ *Á L D Á S* +